

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud.V.Lupu)

Dosarul nr.1a-560/17

03-1a-4562-06092017

D E C I Z I E

21 septembrie 2018

mun. Bălți

Colegiul penal în componență:

Președintele ședinței, judecător Stela Procopciuc

Judecătorii Elena Grumeza

Adriana Garbuz

Grefier Olga Topada

Cu participarea

Procurorului Octavian Bodareu

Avocatului Tamara Casian

judecând în ședință publică în ordine de apel apelul comun declarat de către avocatul Tamara Casian și inculpatul XXXXXXXXXX împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni nr. 1-74/2013 din XXXXXXXXX, prin care:

XXXXXXXXX, născut la XXXXXXXXX, originar din satul X, domiciliat în X, studii superioare, supus militar, căsătorit, revizor la X, fără antecedente penale, moldovean, cetățean al R.Moldova,

A fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.328 alin.(3) lit.d) Cod Penal la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiîncis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

A fost încetat procesul pe episoadele incriminate de învinuire ce vizează încălcările comise de inculpat conform învinuirii la XXXXXXXXX, XXXXXXXXX, XXXXXXXXX, a.1995-2000, din motivul că a expirat termenul de prescripție prevăzut de art.60 Cod Penal.

S-a aplicat în privința lui XXXXXXXXX măsura preventivă-obligarea de nepărăsire a localității până la intrarea sentinței în vigoare.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă, lăsând soluționarea ei într-o procedură separată.

A fost hotărâtă soarta corporilor delictelor.

Termenii judecării cauzei:

Instanța de fond: XXXXXXXXX – XXXXXXXXX;

Instanța de apel: XXXXXXXXX – XXXXXXXXX;

Instanța de recurs: XXXXXXXXX – XXXXXXXXX;

Instanța de apel: XXXXXXXXX – XXXXXXXXX;

Instanța de recurs: XXXXXXXXX – XXXXXXXXX;

Instanța de apel: XXXXXXXXX – XXXXXXXXX;

Instanța de recurs: XXXXXXXXX-XXXXXXX;

Instanța de apel: XXXXXXXXX-XXXXXXX

a constatat

- Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că Munteanu Visarion, în perioada anilor 1993-2000, fiind persoană publică, activând în

funcția de director al Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al R.Moldova, administrațând un organ de stat ce promovează în teren politica statului în domeniul de privatizare și duce evidență proprietății de stat, urmărind scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în cadrul acțiunilor de privatizare a întreprinderii de stat „Gospodăria Piscicola Ungheni”, reorganizarea acesteia în SA „Piscicultorul” și vînzarea acțiunilor ei, a comis abuz de serviciu în următoarele circumstanțe.

2. La data de XXXXXXXXX, contrar prevederilor art.5 al Hotărârii Guvernului RM nr.783 din XXXXXXXXX „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniu de stat”, care prevede că: „Comisia se formează din 7-11 persoane, în dependență de volumul și complexitatea muncii pe care urmează să o desfășoare inclusiv reprezentanți din partea organului teritorial al Departamentului de Stat pentru Privatizare, ministerului de ramură, altor instituții; organului autoadministrativ locale; bâncii care deservește obiectul supus privatizării; administrației, precum și colectivului de muncă ale întreprinderii privatizate”, a emis Ordinul nr.6, care este ilegal, prin care a dispus numirea componenței nominale a comisiei de privatizare a Întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicola Ungheni” în număr de 4 persoane.
3. Tot el, la XXXXXXXXX, atribuindu-și calitatea de fondator al SA „Piscicultorul” și președinte al comisiei de privatizare al acestuia, fără de a fi desemnat în această calitate prin permisul Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat al R.Moldova și fără un asemenea permis de înregistrare a întreprinderii, a încălcat prevederile art.1 al Hotărârii Guvernului R.Moldova nr.688 din XXXXXXXXX „Cu privire la măsurile de asigurare a activității Fondului Proprietății de Stat al R.Moldova” și printr-o declarație cu privire la constituirea societății pe acțiuni a reorganizat Întreprinderea de Stat „Gospodăria Piscicola Ungheni” în SA „Piscicultorul”, drept succesor de drept al întreprinderii vizate supra.
4. Tot el, la XXXXXXXXX, contrar prevederilor art.19 din Codul muncii din XXXXXXXXX, potrivit căruia: „este interzis serviciul în comun la una și aceeași întreprindere, instituție, organizație a persoanelor, care se află în rudenie sau afinitate apropiată între ele (părinți, soții, frați, surori, fii, fiice, precum și frați, surori, părinți, copii ai soților), dacă în cadrul serviciului unul din ei este subordonat sau se află sub controlul direct al altuia”, contrar acestor prevederi a emis Ordinul nr.58, prin care a dispus fondarea SA „Piscicultorul” și a numit Comitetul de conducere compus din președintele și membrii X și X, care este soția primului și X.
5. Drept urmare al acestor acțiuni și, contrar prevederilor art.5 din Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.783 din XXXXXXXXX „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniu de stat” de către membrii comisiei de privatizare aleși ilegal, a fost întocmit planul de privatizare al SA „Piscicultorul”.
6. Tot el, la 01 octombrie 1995, încălcând prevederile art.8 alin.(2) din Legea cu privire la privatizare nr.627 din XXXXXXXXX, potrivit căreia: „Întreprinderea de stat poate fi privatizată ca în complex matrimonial unic sau poate fi reorganizată în societate pe acțiuni de tip deschis, cu vînzarea ulterioară a acțiunilor”, în momentul când SA „Piscicultorul” era fondată, dar încă nu era înregistrată la Camera Înregistrării de stat, fiind înregistrată abia la data de XXXXXXXXX, a permis privatizarea a 20% de acțiuni a SA „Piscicultorul” angajaților acesteia.
7. Tot el, încălcând prevederile art.17 pct.(1) și (2) al Legii cu privire la privatizare nr.627 din XXXXXXXXX, potrivit cărora: „salariații întreprinderilor supuse privatizării participă la privatizare în aceleași condiții ca și ceilalți ofertanți. În cazul în care salariații și ceilalți ofertanți prezintă în caietul concursului condiții echivalente de privatizare, prioritate se dă salariaților. Prin hotărâre de Guvern, salariații întreprinderilor supuse privatizării au dreptul să procure, la prețuri nominale, pînă la 20 la sută din bunurile ce se privatizează. În limitele cotei stabilite, de acest drept beneficiază și foștii salariați ai întreprinderilor respective....”, prevederile art.19-20 din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr.847 din XXXXXXXXX, în care se prevede modul de abonare și procedura abonării la acțiuni, cât și prevederile Regulamentului cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale, aprobat prin Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.568 din XXXXXXXXX, nu a oferit salariaților reali acest drept preferențial de a procura acțiuni fără concurs, mai mult ca atât, a admis includerea în lista angajaților întreprinderii a altor persoane fictive, care nu au activat în întreprinderea dată”, oferindu-le posibilitatea de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial, 20 la sută din acțiunile întreprinderii în cauză la prețul nominal fără concurs, printre care X, feieroul președintelui comitetului de conducere a SA „Piscicultorul”, care la acel moment era minor și X, care la acel moment era decedat.
8. Tot el, în perioada anilor 1995-2000, încălcând prevederile art.35 alin.(2) din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr.847 din XXXXXXXXX, care prevede că: „Acțiunile din prima ediție, emise la constituirea societății, nu pot fi vîndute la prețuri mai mici decît valoarea lor nominală”, la licitațiile republicane a acțiunilor întreprinderii, a permis realizarea a 38061 din acțiuni la prețul de 0,40 bani pentru o unitate, pe cînd valoarea lor nominală era de 10 lei, diminuând astfel capitalul statutar cu 365381 lei și a 25776 acțiuni la prețul de 1,02 lei, fiind diminuat capitalul statutar cu suma de 231469 lei.
9. Tot el, la XXXXXXXXX, ignorând:
 - prevederile art.4 al Hotărârii Parlamentului R.Moldova nr.1331 din XXXXXXXXX „Cu privire la măsurile de prevenire a privatizării ilegale”, potrivit cărora „Departamentul Controlului de Stat, Procuratura Republicii, Fondul Proprietății de Stat și Departamentul de Stat pentru Privatizare vor coordona activitatea organelor de drept și a altor organe de stat în combaterea privatizării ilegale”;
 - prevederile art.44 alin.1) din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor fixe și altor active, aprobat prin Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.688 din XXXXXXXXX, potrivit cărora: „Pentru reînregistrarea la autoritățile autorizate a obiectelor mijloacelor fixe, întreprinderea ce le-a primit prezintă următoarele documente: 1) decizia de transmitere sau adeverința de privatizare eliberată de Departamentul Privatizării sau contractul de vînzare-cumpărare a obiectului patrimoniu de stat;
 - prevederile pct.3.3.2 și pct.3.3.4 din Regulamentul Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, aprobat la XXXXXXXXX, potrivit cărora: „Directorul Agenției teritoriale este responsabil pentru activitatea Agenției teritoriale, promovarea unei politici unice de privatizare, organizarea și controlul procesului de privatizare, ducerea evidenței proprietății de stat în zona de activitate” și „Directorul Agenției teritoriale este obligat să raporteze conducerii Departamentului despre încărcările depistate în procesul de privatizare și administrare a proprietății de stat și să ia măsuri pentru lichidarea lor”, a emis din numele Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al R.Moldova, o adeverință de privatizare, fără de a avea asemenea împunerici, prin care a adeverit faptul că în urma licitațiilor Republicane petrecute, cu scopul vînzării acțiunilor SA „Piscicultorul” cota proprietății private a acesteia cu sediul în or. Ungheni, str.Orangerie 1, constituie 100% adică 797960 lei sau 79796 de acțiuni, fapt care nu corespunde realității.
10. Drept urmare, prin intermediul acestei adeverințe, SA „Piscicultorul” ilegal și-a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni dreptul de proprietate asupra întregului patrimoniu de stat al fostei „Gospodării Piscicole de Stat Ungheni”, care a fost inclus în capitalul statutar al SA „Piscicultorul”, inclusiv și asupra acehui patrimoniu care, reieșind din prevederile Codului apelor nr.1532 din XXXXXXXXX se află la bilanțul întreprinderii doar cu drept de folosință și bunuri care sunt în proprietate exclusivă a statului ca - lacul de iernare, inclus în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.75, alcătuit din 8 lacuri separate cu suprafață totală de 5,5 ha, valoarea totală a cărora constituia 31995,6 lei și construcțiile hidrotehnice - damba nr.2, damba nr.4, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.76 și nr.77, valoarea cărora constituia 45649,66 lei și 39258,10 lei, și alte obiecte acvatice unice și indivizibile din fondul apelor ca barajele lacurilor Cristoforovca, Bumbăta, Tighira, Grăseni, Todirești, Zăzuleni, Semeni, Petrești, Cetireni, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.9, nr.12, nr.15, nr.20, nr.24, nr.28, nr.31, nr.34, nr.36, valoarea totală a cărora constituia 106981,98 lei.

11. Judecătoria Ungheni prin sentința din XXXXXXXXXX a condamnat inculpatul XXXXXXXXXX în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, totodată a incetat procesul penal pe episoadele din XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, a.1995-2000 din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut de art.60 Cod Penal.
12. Împotriva sentinței instanței de fond, la XXXXXXXXXX avocatul Tamara Casian și inculpatul Munteanu Visarion au declarat apel comun, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei sentințe de achitare.
13. În motivarea apelului au invocat următoarele argumente. Potrivit rechizitorului, lui Munteanu Visarion i se incriminează că la data de XXXXXXXXXX dânsul a emis ordinul nr.6 care este ilegal, prin care a dispus numirea componentei nominale a comisiei de privatizare a Intreprinderii de Stat „Gospodaria Piscicola Ungheni” în numar de 4 persoane.
14. Sustin apelantii că potrivit pct.4,5 a Hotărârii Guvernului nr.783/01.12.92 cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniuhi de stat //Monitor 12/388, XXXXXXXXXX în vigoare la data fondării SA „Piscicultorul”, comisiile sunt create de organele teritoriale ale Ministerului Privatizării și Administrației Proprietății de Stat la întreprinderile cu statut de persoană juridică și care urmează a fi privatizate. Comisia se numește prin ordinul organului teritorial al Ministerului Privatizării și Administrației Proprietății de Stat. Ea este formată din 3-5 persoane, în dependență de volumul și complexitatea muncii pe care urmează să o desfășoare, și poate include în componența sa: conducătorul întreprinderii; reprezentantul organului central de specialitate al statului; contabilul întreprinderii; reprezentantul colectivului de muncă al întreprinderii. Președintele Comisiei se numește de organul teritorial al Ministerului Privatizării și Administrației Proprietății de Stat din rândurile membrilor ei.
15. Deci emiterea ordinului de numire a comisiei de privatizare este dată prin hotărire de guvern organului teritorial al Ministerului Privatizării și Administrației Proprietății de Stat, director al căruia la moment era Visarion Munteanu. Deși acuzarea pune la baza învinuirii un act administrativ- ordinul nr. 6 din XXXXXXXXXX, la materialele cauzei nu există un asemenea ordin. Acuzarea face trimitere la o anexă a ordinului nr.6, dar această anexă nu este semnată de Munteanu Visarion, ori în acest caz, instanța urmează să scoată din învinuire acest episod.
16. Referitor la învinuirea adusă lui Munteanu Visarion precum că la data de XXXXXXXXXX, atribuindu-și calitatea de fondator al SA „Piscicultorul” și președinte a comisiei de privatizare al acesteia, fară de a fi desemnat în această calitate prin permisul Ministerului Privatizării și Administrației Proprietății de Stat al Republicii Moldova și fără un asemenea permis de înregistrare a întreprinderii, a încălcăt prevederile art.1 al Hotărârii Guvernului R. Moldova nr.688 din XXXXXXXXXX cu privire la masurile de asigurare a activității Fondului Proprietății de Stat al Republicii Moldova” și printr-o Declarație cu privire la constituirea societății pe acțiuni a reorganizat Intreprinderea de Stat „Gospodăria Piscicola Ungheni” în SA „Piscicultorul”, drept succesor de drept al întreprinderii vizate mai sus, menționează că Munteanu Visarion nu și-a depășit drepturile și atribuțiile acordate prin lege, fapt care rezultă din dispozițiile pct.3-5-al Regulamentului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.287/13.05.94 cu privire la reglementarea și accelerarea procesului de privatizare a patrimoniuhi de stat, potrivit cărora: Decizia cu privire la reorganizarea în societăți pe acțiuni (S.A.) a întreprinderilor care nu sunt incluse în Listele obiectelor patrimoniuhi de stat supuse privatizării integral sau parțial, precum și în lista obiectelor patrimoniuhi de stat care nu sunt posibile privatizării, adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr.1339-XII din 16 martie 1993 o adoptă Ministerului Privatizării și Administrației Proprietății de Stat care este succesorul în dreptul al Fondului proprietății de Stat și Departamentul de Stat pentru Privatizare. Întreprinderile incluse în Lista obiectelor patrimoniuhi de stat ce nu sunt posibile privatizării, pot fi reorganizate în S.A. conform Hotărârii Guvernului RM la propunerea Ministerului Privatizării.
17. Reorganizarea întreprinderilor în S.A. se efectuează în conformitate cu Legea Cu privire la societățile pe acțiuni, cu Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.80 din 23 martie 1994 Cu privire la reglementarea procesului de reorganizare a întreprinderilor de stat și de arendă în societăți pe acțiuni și prezentul Regulament. La data reorganizării în calitate de fondator și acționari ai S.A. se prezintă în exclusivitate Ministerul Privatizării și persoanele fizice - membri colectivului de muncă ai întreprinderii reorganizate. La adunarea generală membrii colectivului de muncă pot delega împoternicirile lor de fondatorii reprezentanților colectivului, care sunt autorizați să semneze în numele lor contractul de constituie a S.A. fapt consimnat în procesul-verbal. Ministerul Privatizării are drept de fondator unic al S.A. În acest caz se alcătuiește Declarația privind crearea S.A., care trebuie să conțină aceeași informație ca și contractul constitutiv.
18. În acest sens este și Hotărârea Guvernului nr.316/17.05.95 pentru măsurile de realizare a Legii nr.390-XIII din 15 martie 1995 Cu privire la Programul de stat de privatizare pentru anii 1995-1996, pct.25, 26, 28, în care se indică că unicul fondator și acționar al societății pe acțiuni, care se creează pe baza întreprinderii de stat este statul prin intermediul reprezentantului său împoternicit - Ministerul Privatizării. Pregătirea pentru reorganizare a întreprinderii de stat supusă privatizării tine de competența Comisiei de privatizare, care, în termen de pînă la 15 zile, este obligată să exercite funcțiile prevăzute în punctul II al prezentului Regulament. În termen de șapte zile de la data recepționării documentelor pregătite de către Comisia de privatizare, Ministerul Privatizării sau organul lui local: aproba planul de privatizare și cota totală a acțiunilor ce se transmite pentru a fi procurate fără concurs contra bonuri patrimoniale de către participanții la privatizare, cotele acțiunilor transmise gratuit (fără bonuri patrimoniale) furnizorilor de materie primă agricolă și calculul prețului initial al unei acțiuni; semnează Declarația cu privire la constituirea societății pe acțiuni tipizata căreia este expusă în anexa nr.11 la prezentul Regulament; fondează societatea pe acțiuni, aproba statutul și numește Comitetul de conducere al societății pe acțiuni în componența Comisiei de privatizare.
19. Totodată, potrivit pct.3.3 și 3.3.9 al Regulamentului Agentiei teritoriale Ungheni al Departamentului privatizării și administrației proprietății de Stat, directorul Agentiei Teritoriale emite ordine de fondare a întreprinderilor, fondator al căruia este Departamentul privatizării și aproba statutul lor, semnează documentele de constituire a agenților economici cu participații de stat.
20. La fel nu s-a găsit reflecare nici poziția acuzării “fără un asemenea permis de înregistrare a întreprinderii,” deoarece la foaia dosarului 226 există Permisul de înregistrare a întreprinderii, semnat de ministrul Ceslav Ciobanu. Faptul că în permis nu este consimnată expres persoana care va reprezenta interesele statului la înregistrare este lipsit de relevanță, deoarece din textul permisului reprezentantul statului nu avea obligația de a înregistra societatea, dar de a participa la luarea deciziilor privitor la activitatea societăților economice în care statul definește cotă de participare, desemnarea căruia era reglementată la moment de Hotărârea Guvernului nr.608/23.09.93 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul desemnării și obligațiunile reprezentantului proprietarului patrimoniuhi de stat în societate pe acțiuni și alte societăți economice.
21. Referitor la învinuirea adusă privind faptul că la data de XXXXXXXXXX, contrar prevederilor art.19 din Codul Muncii din XXXXXXXXXX a emis Ordinul nr.58, care este ilegal, potrivit căruia a dispus fondarea SA „Piscicultorul” și a numit Comitetul de conducere compus din președintele X și membrii X, care este sotia primului și X, invocă că comitetul de conducere în componența nominalizată a fost aprobat în conformitate cu dispozițiile pct.28 ale Hotărârii Guvernului nr.316 din XXXXXXXXXX pentru măsurile de realizare a Legii nr.390-XIII din 15 martie 1995 Cu privire la Programul de stat de privatizare pentru anii 1995-1996.
22. Cât privește poziția acuzării că ordinul a fost emis contrar prevederilor art.19 din Codul Muncii, remarcă că exceptii de la regula prevăzută la art.19 Codul muncii pot fi stabilite de Guvernul Republicii Moldova. Iar Hotărârea Guvernului nr.316/17.05.95 pentru măsurile de realizare a Legii nr.390-XIII din 15 martie 1995 Cu privire la Programul de stat de privatizare pentru anii 1995-1996 scoate membrii comitetului de conducere din aria raporturilor reglementate de Codul muncii, delimitând strict obligațiile comitetului de conducere și termenul limită a împoternicirilor.
23. Referitor la învinuirea adusă pentru faptul că la XXXXXXXXXX Munteanu Visarion a încălcăt prevederile art.8 alin.2 din Legea cu privire la privatizare nr.627-XII din XXXXXXXXXX și a permis privatizarea a 20% de acțiuni a SA „Piscicultorul” angajatilor acesteia, nu a oferit salariaților reali dreptul preferential de a

procura acțiuni fără concurs, a admis includerea în lista angajaților întreprinderii a altor persoane fictive, care nu au activat în întreprinderea dată, oferindu-le posibilitatea de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial, 20 la sută din acțiunile întreprinderii la prețul nominal fără concurs, printre care X , feierul președintelui comitetului de conducere a SA „Piscicultorul” X și decedatului X apelanții fac referire la art.11 a Legii nr.627/04.07.91 cu privire la privatizare, pct.8-11 a Hotărârii Guvernului nr.568/07.09.93 despre aprobarea Regulamentului cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale și Regulamentului cu privire la desfașurarea licitațiilor cu vînzare-cumpărare a patrimoniului de stat în Republica Moldova, Legea nr.1345/17.03.93 cu privire la bonurile patrimoniale, în care se stipulează că în cazul cînd acțiunile procurate nu cuprind întreaga sumă a cotei întreprinderii, soldul acțiunilor trebuie să fie rezervat pe o perioadă de o lună. După expirarea acestui termen acțiunile pot fi propuse conform hotărârii comisiei pentru privatizare pensionarilor acestei unități, veteranilor, lucrătorilor cu multi copii de la această întreprindere suprapus la cota-parte care li se cucine. Participanții la privatizarea întreprinderii dispun de dreptul de a procura acțiuni la un preț normal în limita cotei stabilite contra bonuri patrimoniale, primite prin înstrîinare în conformitate cu pct.2 din art.2 al Legii Republicii Moldova Cu privire la bonurile patrimoniale de la rudele de gradul întîi. Titularul bunului patrimonial are dreptul de a procura bunuri (acțiuni, inclusiv la preț nominal, în limita a 20 procente din costul întreprinderii).

24. Cât privește învinuirea adusă pentru faptul că Munteanu Visarion la data de XXXXXXXXX a emis din numele Departamentului Privatizării și Administrației Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al R.Moldova o adeverință de privatizare fără de a avea asemenea împuterniciri, prin care a adeverit faptul că în urma licitațiilor republicane petrecute, cu scopul vânzării acțiunilor SA „Piscicultorul” cota proprietății private a acesteia cu sediul în or.Unghești str. Orangereie I, constituie 100 % adică 797960 lei sau 79796 de acțiuni, fapt care nu corespunde realității, menționează că competența lui de a emite adeverință de privatizare este reglementată de: Legea Republicii Moldova 1249/23.12.92 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la privatizare, care prevede că Departamentul de Stat pentru Privatizare și organele lui organizează procesul de privatizare, încheie contractele de vînzare - cumpărare a bunurilor supuse privatizării, eliberează titlurile de proprietate, elaborează Programul de Stat de Privatizare, creează comisii speciale, care întocmesc planuri de privatizare a obiectelor concrete din avuția statului.
25. Susțin apelanții că adeverința de privatizare eliberată de Munteanu Visarion conține date veridice, deoarece capitalul social al SA ”Piscicultorul” s-a format integral din depunerea patrimonială a statului, care includea fonduri fixe (inclusiv digurile și construcțiile hidrotehnice ale iazurilor gospodariei piscicole), mijloace circulante și financiare, și a constituit 797 960 lei, divizat în 79796 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 10 lei fiecare. Privatizarea cotei statului în SA ”Piscicultorul” s-a efectuat în modul următor:
- 15 959 acțiuni (20,0%) - au fost distribuite colectivului de munca la subscrisarea fără concurs contra bonuri patrimoniale;
 - 38 061 acțiuni (47,7%) - au fost înstrainate la licitațiile republicane cu subscrisare la acțiuni contra bonuri patrimoniale nr.15 (01-XXXXXXX) și nr.16 (01-XXXXXXX);
 - 25 776 acțiuni (32,3%) - vândute contra mijloace bănești prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei în perioada 11.08-XXXXXXX.
26. Astfel, la situația din XXXXXXXXX, statul nu detinea acțiuni în SA „Piscicultorul”, iar conținutul anexei coincide între totul cu Actul de primire- predare a întreprinderii precum și cu bilanțul de transmitere.
27. Referitor la învinuirea pentru faptul că Munteanu Visarion în perioada anilor 1995-2000 a permis realizarea a 38061 din acțiuni la prețul de 0,40 bani pentru o unitate și a 25776 acțiuni la prețul de 1,02, find diminuat capitalul statutar cu suma de 231469 lei atrage atenția că decizia privind vânzarea la licitație a acțiunilor, care aparțineau statului, a fost adoptată de Ministerul Privatizării și Administrației Proprietății de Stat, în conformitate cu graficul privatizării. Licitățiile, de asemenea au fost organizate de Ministerul Privatizării, responsabilă de controlul pregătirii și desfășurării licitațiilor, de stabilirea și legalizarea rezultatelor licitațiilor, de propunerea prețurilor de vînzare a acțiunilor care se transmiteau la licitația următoare era Comisia republicană de licitație.
28. Decizia de expunere la Bursa de Valori a Moldovei a cotei statului din SA ”Piscicultorul” în perioada 11.08-XXXXXXX a fost aprobată prin ordinul Departamentului Privatizării nr.100 din 02.08.99 cu privire la expunerea acțiunilor statului la BVM cu anexele respective.
29. Invocă apelanții că concluzia acuzatorului referitor la faptul că în rezultatul licitației s-a diminuat capitalul statutar cu suma de 231469 lei este neîntemeiată, întrucât vânzarea acțiunilor unei societăți pe acțiuni nu are nici un impact asupra capitalului social, doar are loc o subrogare în dreptul de proprietate a titularilor dreptului de proprietate asupra acțiunilor, altfel spus, se schimbă doar componența nominală a acționarilor.
30. Din cele expuse supra nici unul din epizoadele actului de învinuire nu probează că Munteanu Visarion a depășit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, or în acest caz lipsește latura obiectivă a acțiunii incriminate. Iar potrivit art.8 alin.(3), art.325 alin.(1), art.389 alin.(2) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi intemeiate pe presupuneri, toate dubile în probarea învinuirii se interpretează în favoarea inculpatului, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri și interpretări extensive.
31. Munteanu Visarion este învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) Cod Penal-săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări grave, dar pe parcursul cercetărilor nu s-a stabilit care au fost urmările grave, prejudiciabile.
32. Persoana fizică responsabilă este supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sănt constatate toate patru elemente obligatorii ale infracțiunii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Lipsa unui element obligatoriu duce la inexistența componenței de infracțiune.
33. Examinând în detaliu cadrul atribuțiilor lui Visarion Munteanu în calitate de director al Agenției de Privatizare Unghești prin prizma elementelor infracțiunii, declară că în acțiunile acestuia nu sunt prezente nici unul din elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal. Susține că învinuirea adusă lui Munteanu Visarion s-a bazat pe necunoșterea și interpretarea greșită a normelor de drept. Chiar din actul de învinuire se observă că acuzarea până la urmă nu a înțeles ce a săvârșit Munteanu Visarion: o depășire vădită a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege sau un abuz de serviciu, care poate fi încadrat într-o altă normă.
34. Suplimentar, referitor la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, invocă faptul că cauza penală a fost instrumentată de către organul de urmărire penală cu grave încălcări ale normelor procedurii penale și anume: pentru aceeași faptă și impotriva acelorași suspecți au fost pornite două cauze penale: nr.2011360648 și nr.2012368016, care ulterior au fost conexasă într-o singură cauză penală cu nr.2011360648. Ordonația din XXXXXXXXX despre pornirea cauzei penale nr.2012368016 este emisă de procuror, acesta însă, făinând cont de natura și subiectul infracțiunii, nu avea competența de a porni urmărirea penală. Competența exclusivă în acest caz revine organului de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne, or încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei atrage nulitatea actului procedural (art. 251 Cod procedură penală).
35. Poziția acuzării că Procuratura generală a declinat competența către Procuratura Unghești nu corespunde materialelor cauzei. Procurorul General a trimis cauza în Procuratura Unghești pentru exercitarea urmăririi penale și nu există o ordonanță de retragere și transmitere a cauzei altui organ competent. În concluzie, consideră ordonanța din XXXXXXXXX în care a fost nomenată cauză penală nr. 2012368016 lovitură de nulitate, iar celelalte acte procesuale efectuate sub acoperirea

ordonație, pînă cînd o nouă cauză penală nr. 2011360648, având ca motiv, în cadrul unei proceduri de executare sau decopertă ordonației nule, nu pot fi recunoscute ca probe legale și urmează a fi excluse din dosar.

36. Nu este de acord cu faptul că Ciobanu Ion a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, deoarece cauza penală a fost pornită pentru fapte comise în perioada anilor 1993-2000, iar Ciobanu Ion a obținut calitatea de acionar al SA „Piscicultorul” la data de XXXXXXXXX, dată de la care acesta a căpătat drepturi și obligații de acionar, inclusiv dreptul de a participa la conducerea societății și de a primi dividende. Neavând calitatea de acionar la data comiterii faptei prevăzută de legea penală, dânsul nu poate beneficia de drepturi procesuale. Or, în materie de drept penal fiecare parte în procesul penal exercită drepturile și obligațiile în nume propriu, ele nu pot fi subrogate altor persoane sau transmise prin acte între vii, astfel că ordonația procurorului V.Toderiță din XXXXXXXXX de recunoaștere în calitate de parte vătămată în cauza penală nr. 2011360648 a cet. Ciobanu Ion este nula.
37. Susține că contrar prevederilor art.281 alin.1 și art.289 Cod procedură penală, în dosar lipsește raportul organului de urmărire penală privind terminarea urmăririi penale. Prin ordonația din XXXXXXXXX Munteanu Visarion a mai fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.328 alin. (3) lit. d) Cod Penal, pentru aceiasi faptă. Fiind anterior pus sub învinuire, procurorul urma să se conformeze dispozițiilor art.291 alin.1 lit.b) Cod procedură penală și să întocmească rechizitoriu prin care să dispună trimiterea cauzei în judecată.
38. Împotriva apelului declarat de inculpatul XXXXXXXXX și apărătorul lui, avocatul Casiana Tamara, a depus referință partea vătămată Ciobanu Ion, care a solicitat respingerea apelului și menținerea sentinței contestate.
39. A invocat Ciobanu Ion că inculpatul la momentul eliberării Adeverinței de privatizare din XXXXXXXXX a comis această infracțiune conștient, deoarece era obligat să cunoască prin funcția deținută - Director al agenției de privatizare Ungheni, despre Regulamentul emis prin Hotărârea Guvernului nr.688 din 9.10.1995 despre modul de transmitere (art.42) a întreprinderilor de stat reorganizate în societăți pe acțiuni, deținând ilegal funcția de Președinte al Consiliului SA "Piscicultorul" în perioada V.1999-V.2002, la momentul eliberării Adeverinței de privatizare dânsul era persoană cointeresată.
40. Conform declarației lui V.Munteanu în ședința de judecată Ungheni, privatizarea SA "Piscicultorul" s-a terminat la 24.VIII.1999 odată cu vinderea ultimelor 32,3% acțiuni proprietate a statului la Bursa de valori a R.Moldova.
41. Președintele Consiliului SA "Piscicultorul" V.Munteanu la XXXXXXXXX a emis, în calitate de fondator, declarăția de Constituire a SA "Piscicultorul", a cunoscut prevederile pct.47 din Declarația de Constituire, care obliga SA "Piscicultorul" să utilizeze 501 ha teren după privatizare în temeiul Contractelor de arendă asupra acestor terenuri, însă nu l-a impus pe subalternul său, directorul SA "Piscicultorul", să încheie asemenea contracte, activând în perioada 24.09.1999 - XXXXXXXXX în cadrul unei întreprinderi cu capital privat 100% sub acoperirea unei întreprinderi cu capital de stat 100%, eschivîndu-se în acest fel de la plata impozitelor a întreprinderilor private către stat.
42. Menționează că V.Munteanu a eliberat Adeverința de privatizare la XXXXXXXXX personal către întreprinderea al căruia președinte al Consiliului Societății pe Acțiuni era la moment tot el, deoarece Departamentul Privatizării - pentru eliberarea adeverinței de privatizare conform anexei Nr.2 la regulament, societăților li se cereau prezentarea a multor acte prevăzute de Anexa nr.2, pe care conducerea SA "Piscicultorul" nu le avea sau erau întocmite nereglementar.
43. Bunăoară , conform art.38 a Hotărârii de Guvern nr.688 din XXXXXXXXX, la transmiterea patrimoniului la întreprinderea de stat către societatea pe acțiuni, acțiunile cărora urmău a fi privatizate, drept act de primire-predare se recunoaște actul de evaluare a întreprinderii de stat sau de arendă. Actul de evaluare a patrimoniului de stat al Gospodăriei de Stat Piscicola Ungheni din XXXXXXXXX nu putea fi recunoscut act de primire-predare din următoarele motive: în actul din XXXXXXXXX, pag.6 din act, este indicat, ca la data respectivă, valoarea totală a patrimoniului de stat a întreprinderii Piscicole, care urma să fie reevaluat, constituie în total suma de 1564290 lei. În planul de privatizare din XXXXXXXXX (pag.2 din plan) conform bilanțului la sfîrșitul semestrului II al anului 1995, adică la 01.07.95, valoarea patrimoniului la Gospodăria Piscicola Ungheni constituia 1431800 lei. Prin urmare, în actul de evaluare din 01.07.95 erau incluse bunuri în sumă de 132490, față de datele din Planul de privatizare din 14.IX.95. Astfel, în actul de evaluare din XXXXXXXXX au fost incluse bunuri care nu au aparținut Gospodăriei Piscicole Ungheni.
44. De asemenea, în actul de evaluare din 01.07.95 au fost incluse circa 33 de bunuri cu o uzură de 100%, fapt care încalcă prevederile art.36 din Regulamentul emis prin Hotărârea de Guvern nr.688 din 09.10.95, care prevedea că mijloacele fixe cu o uzură de 100% nu se transmit și prin urmare, nu puteau fi incluse în actul de evaluare.
45. Actul dat de evaluare din 01.07.95, era scris în limba rusă, fără a fi tradus în limba de stat, cu încălcarea legii cu privire la limba de stat și în lipsa proceselor verbale cu privire la reevaluarea bunurilor incluse în act. Însăși, aşa zisa Adeverință de Privatizare din XXXXXXXXX, fară număr, constituia un act ilegal și nu a fost eliberată către Departament (fiindcă a fost eliberată de însăși președintele Consiliului SA "Piscicultorul") pentru a fi prezentat către Departamentul Privatizării, deoarece a fost eliberată din numele însuși a Departamentului Privatizării, pentru ca persoanele cointeresate să-și înregistreze drepturile de proprietate privată asupra întregului patrimoniu al întreprinderii de stat, reorganizată în SA "Piscicultorul" prin intermediul procesului de privatizare, aplicat în mod eronat, încât acțiunile SA "Piscicultorul" au devenit fară valoare totală, pe când, patrimoniul întreprinderii a devenit prin intermediul acțiunilor ilegale ale lui V.Munteanu, o proprietate reală a lui X, fost președinte al Comisiei de privatizare, președinte al comitetului de conducere și concomitent membru al Consiliului SA "Piscicultorul", în perioada reorganizării Gospodăriei de Stat, al căruia director era tot el, și reorganizării Gospodăriei Piscicole în SA cu privatizarea ulterior ilegală a SA "Piscicultorul".
46. Partea civilmente responsabilă Statul RM prin intermediul Ministerului Finanțelor în referința la acțiunea civilă depusă de Ciobanu Ion a menționat că atragerea sa în calitate de parte civilmente responsabilă presupune existența unor pretenții, însă, în textul cererii de chemare în judecată reclamantul nu face trimitere la temeiuri de drept și circumstanțe de fapt, ce ar identifica careva pretenții față de Statul RM, limitându-se la simpla solicitare de încasare a prejudiciilor din contul statului.
47. În cazul dat urmează de remarcat că Statul RM nu a întreprins față de Ciobanu Ion careva acțiuni prejudiciabile, fiind în mod evident o persoană terță, iar cauzile privind răspunderea terțului, cât și cauzile de răspundere a Statului pentru acțiunile/inacțiunile unor alte persoane sunt expres prevăzute de texte legale.
48. Astfel, se evidențiază faptul că reclamantul nu face trimitere la norma legală ce ar valida pretențile acestuia față de Statul RM, or, instituirea răspunderii de către un terț (altă persoană decât autorul prejudiciului) este imperativ și limitativ prevăzută de lege.
49. La fel, reclamantul nu face trimitere la o normă legală ce ar identifica rezonabilitatea încasării unor sume din contul statului și fără a preciza prin care normă legală este imputată responsabilitatea statului, or art. 1398 alin. (3) din Codul Civil prevede - o altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cauzile expres prevăzute de lege. La caz, urmează a fi menționat că potrivit art. 1404 din Codul civil, prejudiciul cauzat printр-un act administrativ ilegal sau nesolucionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave.
50. Rezultând din cele menționate, constată faptul că reclamantul nu argumentează rezonabilitatea atragerii în proces a Statului Republica Moldova în calitate de parte civilmente responsabilă și a legalității pretențiilor față de acesta. Or, legislația procesual civilă obligă părțile să indice cu exactitate pretențiile față de părăji și izvorul acestora, atât de drept, cât și de fapt (art. 166 CPC).

51. Potrivit art.73 alin.(1), (3) Cod penal, parte civilmente responsabilă este recunoscută persoana fizică sau juridică care, în baza legii sau conform acțiunii civile înaintate în procesul penal, poate fi supusă răspunderii materiale pentru prejudiciul material cauzat de faptele învinuitului, inculpatului. În cazul în care se constată că, după recunoașterea părții civilmente responsabile, persoana respectivă nu poartă răspundere materială pentru prejudiciul material cauzat de către învinuit, inculpat sau că din alte motive lipsesc temeiuri pentru ca persoana să fie în calitate de parte civilmente responsabilă, organul de urmărire penală sau instanța, prin hotărîre motivată, încetează participarea persoanei la proces în calitate de parte civilmente responsabilă.
52. În concluzie, reclamantul a omis să indice fapta ilicită - acțiunea sau inacțiunea Ministerului Finanțelor sau a altor autorități a Statului, legătura cauzală și vinovăția acestora, care ar face posibilă antrenarea răspunderii civile delictuale și exercitarea calității de parte civilmente responsabilă în prezenta cauză penală.
53. Solicită Ministerul Finanțelor încetarea participării Statului Republica Moldova (reprezentat de Ministerul Finanțelor) în proces în calitate de parte civilmente responsabilă și respingerea oricărora pretenții față de acesta.
54. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din XXXXXXXXXX cererea de apel s-a respins ca nefondată cu menținerea sentinței Judecătoriei Ungheni din XXXXXXXXXX(f.d.46-47, 51-57 vol.4)
55. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din XXXXXXXXXX s-a admis recursul ordinar declarat de avocatul Casian Tamara și inculpatul Munteanu Visarion, s-a casat integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din XXXXXXXXXX, dispunând rejudicare cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (f.d.89, 90-97 vol.4).
56. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din XXXXXXXXXX s-a admis apelul declarat de avocatul Tamara Casian în interesele inculpatului Munteanu Visarion, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Ungheni din XXXXXXXXXX, cu pronunțarea unei hotărîri noi în latura penală, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Munteanu Visarion a fost declarat vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod Penal, și s-a încetat procesul penal în privința lui Munteanu Visarion pe art. 328 al. (1) Cod penal în baza art.332 alin.(1) Cod procedură penală al RM, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, prevăzut de art. 60 al.(1) lit.b) Cod penal (f.d.130-131, 135-154 vol.4)
57. Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din XXXXXXXXXX s-au admis recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți Pasat Liliana și de avocatul Casian Tamara, inculpatul Munteanu Visarion, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din XXXXXXXXXX și s-a dispus rejudicare cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată(f.d.178,179-199 vol.4).
58. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din XXXXXXXXXX s-a admis apelul declarat de avocatul Tamara Casian în interesele inculpatului Munteanu Visarion, s-a casat sentința Judecătoriei Ungheni din XXXXXXXXXX, cu pronunțarea unei hotărîri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Munteanu Visarion a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.3 lit.d)Cod Penal/redacția a.2002/(pe episodul din XXXXXXXXXX), din lipsă în acțiunile lui a elementelor infracțiunii. XXXXXXXXXX a fost recunoscut vinovat în baza art. 185 alin. (3) Cod penal (redacția a.1961) (pe episodul din XXXXXXXXXX) și stabilită pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 (trei) ani. În baza art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probăjune de 3 (trei) ani. În baza art.60 Cod penal, art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Munteanu Visarion pe art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal (redacția a. 2002) pe episoadele din XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX și a.1995-2000, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală. Măsura preventivă aplicată în privința lui Munteanu Visarion a fost revocată. În latura acțiunii civile și a corporilor delictelor dispozițiile sentinței instanței de fond s-au menținut (f.d.20, 21-33 vol.5).
59. Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din XXXXXXXXXX s-au admis recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți Formusatii Andrei și de avocatul Casian Tamara, inculpatul Munteanu Visarion, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din XXXXXXXXXX și s-a dispus rejudicare cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (f.d. 74-75, 76-114 vol.5).
60. În ședința instanței de apel inculpatul Munteanu Visarion a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și dispunerea achitării lui pe motiv că nu se consideră vinovat, invocând că privatizarea SA "Piscicultorul" s-a efectuat în conformitate cu legislația în vigoare.
61. Apărătorul inculpatului, avocatul Casian Tamara a solicitat admiterea apelului pe motivele invocate, casarea sentinței, și, examinând cauza în fond să fie achitat Munteanu Visarion pe motiv că faptele incriminate nu intrunesc elementele infracțiunii; respingerea acțiunii civile formulate de Ciobanu Ion.
62. Procurorul Bodareu Octavian a solicitat admiterea parțială a apelului în partea ce ține de recunoașterea lui Munteanu Visarion vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, cu încetarea procesului din motivul intervenirii termenului de prescripție. În rest, hotărârea primei instanțe, în partea ce ține de soarta corporilor delictelor, a o menține fără modificări. Totodată, în cazul în care instanța de apel va ajunge la concluzia că Munteanu Visarion nu urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal ca urmare a declarării neconstituționale a prevederilor „intereselor publice sau” din art.328 Cod penal prin Hotărârea Curții Constituționale a RM nr.22 din XXXXXXXXXX, solicită ca alternativă, încetarea procesului penal în temeiul art.390 alin.(1) pct.6) Cod procedură penală, din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.
63. Partea vătămată Ciobanu Ion, citat legal contra semnătură în avizul de recepție (f.d.157, 202, 207 vol.5) în ședință nu s-a prezentat.
64. Partea civilmente responsabilă Statul, reprezentat de Ministerul Finanțelor, legal citată contra semnătură în avizul de recepție nu s-a prezentat.
65. Intervenientul accesoriu pe acțiunea civilă Agenția Proprietății Publice, legal citată contra semnătură (f.d.155 vol.5) în ședință nu s-a prezentat.
66. Audiind părțile, verificând materialele cauzei în raport cu norma legală relevantă speței, Colegiul penal consideră posibil de a admite apelul comun declarat de avocatul Tamara Casian și inculpatul Munteanu Visarion din următoarele considerente.
67. În conformitate cu dispozițiile art.414 alin.(1) Cod procedură penală , instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examineate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricărora probe noi prezentate instanței de apel.
68. Potrivit dispozițiilor art.415 alin.(1) pct.2) Cod procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza apelului, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.
69. Conform art.391 alin.(1) pct.6) Cod procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.
70. Din materialele cauzei rezultă că XXXXXXXXXX, deținând funcția de director a Agenției Teritoriale Ungheni al Departamentului Privatizării și Administrării

Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al RM, a fost responsabil de reorganizarea întreprinderii de Stat "Gospodăria Piscicolă Ungheni" în Societatea pe Acțiuni "Piscicultorul".

71. La XXXXXXXXXX pe numele lui Munteanu Visarion Procuratura r.Ungheni a emisordonanță privind pornirea urmării penale, înregistrată cu nr.2011360648, conform indiciilor infracțiunii prevăzute de art.328 alin.3 lit.d) Cod penal (f.d.1 vol.1).
72. La XXXXXXXXXX pe numele lui Munteanu Visarion a fost pornită cauză penală nr.2012368016 în privința acelorași indici de infracțiune - art.328 alin.3 lit.d) Cod Penal. Prin ordonanța Procuraturii r.Ungheni din XXXXXXXXXX cauzele penale s-au conexas într-o singură (f.d.93 vol.2).
73. Prin ordonanța Procuraturii r.Ungheni din XXXXXXXXXX s-a recunoscut în calitate de parte vătămată în cadrul procesului penal cet.Ciobanu Ion Mihai (f.d.136 vol.2).
74. La XXXXXXXXXX partea vătămată Ciobanu Ion a înaintat acțiune civilă în cadrul examinării cauzei penale, solicitând a considera că fondarea SA "Piscicultoul" nu a avut loc și obligarea lui Munteanu Visarion să-i restituie în calitate de despăgubire valoarea a 540 acțiuni în mărime de 5400 lei (f.d.64-65 vol.3), iar în demersul din XXXXXXXXXX a solicitat instanței recunoașterea Statului RM ca parte civilmente responsabilă în acțiunea cișlă, înlocuirea reclamantului în acțiunea civilă prin recunoașterea în calitate de părăt a Statului RM, obligarea Statului RM să-i restituie în calitate de despăgubire valoarea a 540 acțiuni în mărime de 5400 lei, atragerea în calitate de intervenient a Agenției Proprietății Publice a RM(f.d.95 vol.3)
75. Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Ungheni din XXXXXXXXXX s-a recunoscut Statul RM în calitate de parte civilmente responsabilă, recunoscându-l în calitate de părăt în acțiunea civilă, s-a atras în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice a RM (f.d.96 vol.3).
76. La XXXXXXXXXX Munteanu Visarion a fost pus sub învinuire în temeiul art. 328 al. 3 lit. d) Cod penal "pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări grave" (f.d.5-7 vol.3).
77. Iar potrivit potrivit rechizitorului, acțiunile lui au fost calificate în temeiul art.328 alin.(3) lit.d) Cod Penal ca "excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări grave" (f.d. 16-24).
78. La XXXXXXXXXX Procuratura r.Ungheni, în cadrul examinării cauzei în instanță de fond, l-a pus sub învinuire pe Munteanu Visarion, incriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) Cod Penal " excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări grave" (f.d.179-181 vol.3).
79. Colegiul notează că în sensul jurisprudenței CtEDO, (Hotărîrea din 19 decembrie 1989 Kamasinski v. Austria, p. 79), actul de învinuire și rechizitoriu joacă un rol crucial în procesul penal și din momentul elaborării acestuia inculpații sunt în mod oficial înștiințați cu privire la aspectele de fapt și de drept ale acuzațiilor ce li se aduc.
80. Subsidiar, CtEDO a constatat în pct. 18, 19 din cauza Adrian Constantin împotriva României din 12 aprilie 2011 (cererea nr. 21175/03) că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispozițiile art. 6 § 3 exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „acuzației” aduse persoanei în cauză. Actul sesizării joacă un rol determinant în urmărirea penală: după notificare, persoana trimisă în judecată este oficial înștiințată în scris cu privire la temeiul legal și factual al acuzațiilor care i se aduc. Art. 6 § 3 lit. a) ii recunoaște acuzațului dreptul de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzației, adică la faptele materiale de care este acuzat și pe care se bazează acuzația, dar și închiderea juridică a faptelor, și aceasta în mod detaliat. Sfera de aplicare a acestei dispoziții trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat la art. 6 § 1 din Convenție.
81. Conform art. 3 alin. (2) Cod penal, art. 8 alin. (3), 66 alin. (2) pct. (1), 24 alin. (2), 325 alin. (1), 281 alin. (2), 296 alin. (2), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi înțemeiate pe presupunerি. Actul de învinuire trebuie să cuprindă datele importante pentru formularea învinuirii. Inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. Instanța judecătorescă nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzației sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi înțemeiate pe presupunerি, iar toate dubile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.
82. În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui acuzat, și deci cu privire la închiderea juridică pe care instanță o poate reține împotriva sa, este o condiție esențială a echității procedurii. Dispozițiile art. 6 § 3 lit. a) nu impun nicio formă deosebită de informare a acuzațului cu privire la natura și cauza acuzației care i se aduce. În sfârșit, există o legătură între lit. a) și b) de la art. 6 § 3, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie analizat în lumina dreptului acuzațului de a-și pregăti apărarea.
83. Astfel, Colegiul stabilește că actul de învinuire a lui Munteanu Visarion, în învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, nu este clar și precis, nu corespunde dispoziției acestui articol, ceea ce îngrädește posibilitatea inculpatului Munteanu Visarion de a-și exercita pe deplin dreptul la apărare, iar instanța de fond în fapta constatătă a comiterii de către acesta a infracțiunii imputate, a indicat același text din ordonanța de modificare a învinuirii, repetând eroarea admisă de procuror în această parte.
84. Cu referire la învinuirea inculpatului pe art. 328 alin.(3) lit.d) Cod penal, se constată că, potrivit actului de învinuire, acțiunile lui au fost calificate ca *excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări grave*.
85. Circumstanțele nominalizate relevă în mod concluziv că învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 328 alin.(3) lit.d) Cod penal, este una incorectă, incompletă, neclară, adică este una dubioasă. O asemenea învinuire i-a afectat și dreptul acestuia de a ști pentru ce faptă este învinuit, adică dreptul la apărare.
86. În același timp, instanța de judecată nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului, și să-și înțemeieze soluțiile pe presupunerি și dubii.
87. Totodată, potrivit art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței atrage nulitatea actului procedural, care nu se înălță în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justă soluționare a cauzei.
88. Colegiul relevă că nu conține actul de învinuire nici un argument în favoarea căror persoane fizice și juridice a fost comisă fapta încriminată, precum și care interese, ocrotite de care le-a fost afectate prin acțiunile imputate inculpatului Munteanu Visarion. Astfel că articolul 328 alin. (3) din Codul penal lit.d)

stabilește răspunderea peniturală comisă de către o persoană publică a unor acțiuni care împășesc în modul său limitate ale reprezentanților și autorizaților acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă prin acestea au avut loc „urmări grave”.

89. Colegiul stabilește că textul legal menționat se referă la o infracțiune care atentează la buna-desfășurare a activității din sfera publică, iar subiect al infracțiunii poate fi orice persoană publică, în sensul articolului 123 alin. (2) din Cod.
90. Colegiul penal ține să menționeze că, obiectul juridic special al infracțiunii specificate la art. 328 Cod penal, îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice. Obiectul material îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile. Latura obiectivă a acestei infracțiuni are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) urmările prejudiciabile, și anume daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.
91. Se constată că nu există niciun text normativ care ar defini noțiunea de „urmări grave”, utilizată în articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal. De asemenea, legea nu stabilește niciun criteriu material care să cuantifice gravitatea urmării prejudiciabile.
92. Colegiul denotă că nici actul de învinuire nu conține nici un criteriu de apreciere a calificativului „urmări grave” și nu a indicat care este criteriu de apreciere a acestei urmări. Or, în cazul daunelor invocate ca fiind produse, urmează să se indice valoarea, cantitatea și însemnatatea bunurilor pentru partea vătămată, starea materială și venitul acesteia. Astfel că în actul de învinuire urmează să fie indicat clar dacă a fost cauzat vre-un prejudiciu, cui s-a cauzat prejudiciul, care este valoarea acestuia și prin ce se confirmă cauzarea de „urmări grave” prin acesta.
93. Astfel că actul de învinuire nu conține nici elementul calificativ obligatoriu pentru compoziția de infracțiune „dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” (text în vigoare la momentul formulării învinuirii).
94. Art. 328 alin. (3) din Codul penal prevede o infracțiune materială și la momentul formulării învinuirii prevedea include interesul public în urmările prejudiciabile ale acesteia. Totodată, art. 126 alin. (2) Cod penal, fiind o normă de trimitere și în temeiul căreia se evaluatează prejudiciul cauzat în fiecare caz aparte, nu stabilește interesul public ca o valoare socială care poate fi determinată.
95. Astfel, lipsa în legislația penală a unor prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate intereselor publice deschide un teren larg arbitrarului.
96. Mai mult, atribuirea unor fapte infracționale concrete ca prejudiciind interesul public, la modul abstract, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate, constituind o interpretare a legii penale extensivă și defavorabilă persoanei, adică contravine prevederilor art. 3 alin. (2) din Codul penal.
97. Pe lângă aceasta, prin Hotărârea Curții Constituționale privind exceptia de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin. (1) Cod penal, nr. 22 din 27 iunie 2017, textul „intereselor publice sau” din alin. (1) art. 328 Codul penal, a fost declarat neconstituțional.
98. În pofida faptului că învinuirea nu conține nici un element calificativ cu privire la drepturile și interesele căror persoane fizice și juridice le-au fost cauzate daune, materialele cauzei atestă că în calitate de parte vătămată a fost atras doar Ciobanu Ion, care a formulat o acțiune civilă de 5400 lei, ce constituie diferența dintre valoarea acțiunilor SA „Piscicultorul” vîndute în cadrul procesului de privatizare (0,40 lei) și cel nominal (10 lei), însă în învinuirea adusă lui Munteanu Visarion acesta nici nu figurează în calitate de parte vătămată.
99. Este de menționat că potrivit art. 1 Legea cu privire la privatizare nr. 627/XXXXXXXXXX, în vigoare pînă la XXXXXXXXXX, (în vigoare la momentul respectiv) privatizarea este un proces de transmitere a bunurilor ce constituie domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, denumite în continuare bunurile statului sau ale unităților administrativ-teritoriale, în proprietate privată, prin modalitățile prevăzute de prezenta lege.
100. În spatele procesului de privatizare a fost supus SA „Piscicultorul”, capitalul social al căruia a fost format integral din depunerea patrimonială a statului, care includea fonduri fixe, circulante și financiare în sumă de 797960 lei, divizat în 79796 acțiuni, a căte 10 lei fiecare, privatizare finalizată la XXXXXXXXXX. Prin urmare, chiar și în ipoteza în care acțiunile întreprinderii supuse privatizării s-ar fi vinde la un preț diminuat (cum se pretinde în spate), în nici un mod calitatea de victimă nu o pot avea acționari care au cumpărat acțiuni după finalizarea procedurii de privatizare.
101. Colegiul notează că nici statul, nici întreprinderea supusă privatizării SA „Piscicultorul” nu au calitatea de victimă în procesul penal din spate și nici nu au înaintat careva pretenții, autoritățile statului responsabile de gestionarea patrimoniului public (Agenția Proprietății Publice) menționând că în rezultatul privatizării nu a suferit prejudicii.
102. Ciobanu Ion a devenit acționar al SA „Piscicultorul” la XXXXXXXXXX, adică peste 12 ani de la finalizarea procedurii de privatizare, cumpărind acțiuni de la alți acționari și nu în rezultatul privatizării.
103. Totodată Colegiul respinge ca neîntemeiate argumentele apelului cu privire la contestarea ordonanțelor procurorului din XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXX (f.d. 42-44) privind intentarea procesului penal, de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Ciobanu Ion, precum și de punere sub învinuire, or, acestea au fost emise conform competenței.
104. În ultimă instanță, rezultă că hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se intemeiază soluția de condamnare a inculpatului în baza art. 328 alin. (3) lit.(d) Cod penal.
105. Potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în cazul în care există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală se adoptă o sentință de înacetare a procesului penal, iar conform art. art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, instanța admite apelul, casează hotărârea atacată și dispune înacetarea procesului penal în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală.
106. Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept, prescrise în art. art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, se impune soluția casării parțiale a hotărârilor contestate și înacetării procesului penal privind învinuirea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (3) lit.(d) Cod penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, în consecință și cu lăsarea fără soluție a acțiunii civile înaintate de Ciobanu privind încasarea de la Munteanu Visarion a prejudiciului material de 5400 lei.
107. În baza art. 391 alin.1 pct.6), art.415 alin.(1) pct.2) Cod Procedură Penală a R. Moldova, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Admite apelul comun declarat de către avocatul Tamara Casian și inculpatul XXXXXXXXXX împotriva sentinței judecătoriei Ungheni Nr.1-74/2013 din XXXXXXXXX, sentință care se casează, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Încetează procesul penal în privința lui XXXXXXXXXX pe învinuirea privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.328 alin.3 lit.d) Cod penal pe motiv că există circumstanțe, care exclud tragerea la răspundere penală.

A lăsa fără soluționare acțiunea civilă formulată de Ciobanu Ion privind încasarea de la Statul Republicii Moldova și Munteanu Visarion a prejudiciului material în sumă de 5400 lei.

Măsura preventivă în privința lui XXXXXXXXXX, aplicată prin sentința Judecătoriei Ungheni din XXXXXXXXXX privind obligarea de nepărăsire a localității, se revocă.

În latura corporilor delictelor se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțare și este executorie din momentul adoptării.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la XXXXXXXXXX, ora 9.

Președintele sedinței, judecător

Stela Procopciuc

Judecătorii

Elena Grumeza

Adriana Garbuz